

Rendkívüli kiadás!

VI. évfolyam 286. sz.

Kolozsvár, 1905. október 16. Hétfő.

Ara 2 fill.

KOLOZSVÁRI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, ünneputánvaló napon is.
Uj Kolozsvári Hirlap.

Felelős szerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám. Telefonszám: 379

TAVIRATOK.

Politika a vidéken.

Budapest, okt. 15. (Saj. tud.)
A fővárosban vasárnap elpihent a politika. A párhelyiségek ugyszólván üresek, mert a képviselők tulnyomó része vidéken részint a választó kerületekben tartózkodik, részint nagyobb vidéki nagygyűléseken jelent meg. Ennélfogva az érdeklődés is elterelődött a provinciák felé. Hétfőn azonban már visszaérkeznek a politikusok s a szertelen kombinációk lavinája újból megindul.

Függetlenségi pártalakulás Bács megyében.

Szabadka, okt. 15. (Saj. tud.)
Ma, vasárnap tartotta meg itt a bács megyei függetlenségi dárta alakuló közgyűlését rendkívül élénk érdeklődés mellett. Erre az alkalomra a központból számos vezető politikus érkezett ide, kiket a lakosság nemzetközi különbség nélkül ma igen nagy lelkesedéssel fogadott. Megjelentek az alakuló közgyűlésen többek között: Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, Gullner Gyula, Lovászi Márton, Vertán Endre, Mukics Simon, Pozsgay Miklós, Sághy Gyula, Szunyogh Mihály, Somogyi János és Varga országgyűlési képviselők.

Küldöttségileg képviseltette magát Zombor városán kívül a megye számos községe. — A megjelentek száma több ezer főre rugott.

Az alakuló közgyűlés elnökévé közfelkiáltással Fernbach Károly országgyűlési képviselőt választották meg, ki helyét lelkes megnyitó beszéddel foglalta el. Utána Balogh Ernő, vármegyei főjegyző szólalt föl, a melynek végeztével határozati javaslatot nyújtott be, a melynek értelmében a közgyűlés a parlament törvénytelen elnapolása és a szeptember 23-iki kihallgatáson történtek miatt ünnepélyes óvást emel. Majd kimondja, hogy **az alkotmány egyedüli mentősvárát a törvény-**

hatóságok képviselik, a hova át kell, hogy helyeződjék a sulypont.

Azután általános óhajra s feszült figyelem közepette Kossuth Ferenc emelkedett szólásra, hangsúlyozván beszédében, hogy az ellenzék jottányit sem adhat fel követeléseiből **s a magyar vezényleti és szolgálati nyelv nélkül nem képzelhető megoldás.** Magyar pénzen tartják fenn a hadsereg magyarországi részét, annak tehát minden ízében önállónak, magyarnak kell lenni! A tetszénnyilvánításoktól sűrűn félbeszakított beszéd végén Kossuth nagy lelkesedés közepette hívja fel szervezkedésre Bács megye hazafias közönségét.

Kossuth után gróf Apponyi Albert mondott lelkesítő beszédet, rámutatván a kormány cselvetéseire, erőszakos terveire, a melyekkel a magyar nemzet ezredéves alkotmányát megakarja semmisíteni. Ilyen hazaáruló törekvésekkel szemben, csak a legerősebb összetartással lehet boldogulni. Gróf Apponyi ezután, tekintettel a németajku hallgasóságra, német nyelven is kifejtette nézeteit.

Többen beszéltek még ezenkívül a vármegye vezető férfai közül ezután egyhangulag elfogadták Balogh Ernő főjegyző jelzett határozati javaslatát.

Az alakuló közgyűlést fényes bankett követte, a melyen számos hazafias felköszöntő hangzott el.

Az ujjászervezett szociálisták akciója.

Budapest, okt. 15. (Saj. tud.)
Az ujjászervezett szociálisták az ország különböző részein a vasárnapot használták fel arra, hogy az egyesült ellenzéki pártok alkotmányvédő küzdelméhez való csatlakozásukat manifesztálják. Így népgyűlést tartottak ma: Szatmáron, Brassóban, Biharmegyében s még számos más helyen.

Az orosz-japán háború epilógusa.

Budapest, okt. 15. (Saj. tud.)
Washingtonból jelentik: Ugy az orosz cár, mint a mikádó, aláírták a béke-szerződésről szóló okiratokat s az idevonatkozó okmányok kölcsönös kicserélése a napokban fog megtörténni.

Lóverseny Alsó-Zsukon.

Utolsó nap.

— Saját tudósítónktól. —

Verőfényes szép idő kedvezett a zsuki versenyek utolsó napjának. A közönség, melynek egy nagy része Kolozsvár szép lányaiból, asszonyaiból telett ki, zavartalanul gyönyörködhetett a minden tekintetben sikerült versenyben.

A nap főfutama a háromezer koronával díjazott erdélyi díj volt. Hat ló állott starthoz, melyek közül gróf Teleki Ferenc „Myloré“-ja volt a favorit. A verseny meglepetéssel végződött, mert a versenyből gróf Teleki másik lova: „Szikra“ került ki győztesnek, báró Nopcsa Elekkel nyergében, ki kezdettől vezetve, igen könnyen, számtalan hosszal jött be elsőnek. A favorit Mylore a verseny elején már kitért, de hivi istállótársa győzelme folytán mégis osztalékhoz jutottak. Szép verseny volt az állami ménék döntő versenye, melyben Urambátyám, Kendefy Gáborral nyergében, óriási küzdelem után, fél fejhosszal tudta csak megelőzni Leperdet, melyet Gaál Ernő lovogolt.

A többi verseny lefolyása is sikerült; a teljes aparátussal kivonult mentőknek semmi dolguk sem akadt.

A versenyről részletes tudósításunk a következő:

I. Drag hunt SseapleCHASE,
Díj 1000 korona. Táv. 8000 méter.

1. Gróf Bethlen Ádám „Lombra“, lov. a tulajdonos.
2. Báró Bánffy Endre „Futár“, lov. a tulajdonos.
3. Báró Bánffy Albert „Holló“, lov. báró Szentkereszthy.
Totalisateur 4 : 6. 10 : 16.

II. Erdélyi díj.

Díj 3000 korona. Táv. 5000 méter.
1. Gróf Teleki Ferenc „Szikra“, lovogolta báró Nopcsa. 2. Ro-

honyz Lőrinc „Primula“, lovogolta báró Szentkereszthy. 3. Gróf Bethlen Ádám „Aranyos“, lov. Kessner.
Futottak még: Hóra, lov. báró Bánffy; Palmarum, lovogolta Gaál; Mylore, lovogolta Horthy.
Totalisateur : 4 : 5 ; 10 : 12.

III. Állami ménék döntő versenye.

1. Urambátyám, lov. Kendefy.
2. Leperd, lov. Gaál. 3. Ecséd, lov. Bartha.
Futottak még Mező-Méhes, lov. Pöschl; Gáspártelek lov. gr. Vass; Hűség-Gidrán, lov. br. Teleki; Poroszló, lov. br. Blomberg F.; Makos-Vécs, lov. br. Blomberg Gy.
Totalisateur 4 : 7 ; 10 : 18.

IV. Hölgyek díja.

Tiszteletdíj. Táv. 4000 méter.
1. Szentkirályi István, „Székfü“, lov. Gaál. 2. Br. Bánffy Endre, „Álmom“, lov. a tulajdonos. 3. Ifj. gr. Teleki Géza, „Aranybogár“, lov. br. Szentkereszthy.
Futottak még: Turul, lov. Horthy; Armilla, lov. Kessner; Hableány, lov. br. Nopcsa.
Totalisateur 4 : 6 ; 10 : 15.

V. Erdélyi Gazdasági Gyűlés díja:
Díj: 300 korona. Táv. 2000. m.

1. Br. Bánffy Endre, „Fényes“, lov. a tulajdonos. 2. gr. Bethlen István, „Inno“, lov. br. Szentkereszthy. 3. br. Bánffy Endre, „Suhanc“, lov. br. Nopcsa.
Futott még: „Tóbi“, lov. Rohonyz.
Totalisateur 4 : 8 ; 10 : 20.

Légberöpült gyárépület. Hatvan ember a romok alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas hírt hoz a táviró a vas megyei Sárvár közből, mely egyike a vidék jelentősebb ipari helyeinek.

A Chardonnet-féle műselyemgyárban ma este felé óriási robbanás történt. A gyár és a szomszédos épületek egy része a levegőbe repült s az összeomló falak és a lezuhanó kőtörmelékek **hatvan embert maguk alá temettek**, a kik közül eddig **hatot — köztük nőket is, — borzalmasan összeégve, holtan huztak ki a törmelékek alól.** Az áldozatokon szörnyű zuzódások láthatók. Egyiknek a feje, másiknak a tagjai hiányzanak s akadt olyan is, akit felismerhetetlen darabokra zúztak szét a több métermázsás sulyu oszlopkövek, faldarabok és géprészek. Mindannyian munkások. Eddig még lehetetlen volt körülményesebben utána nézni az áldozatoknak, mert a borzalmas robbanás után a hatalmas gyárépület lángba borult és

az óriás hőség miatt teljesen megközelíthetetlen volt.

A szerencsétlenség délután, kevéssel öt óra után történt. Utólagos következtetések révén megállapították, hogy a robbanást egy vasszerkezetű fekvő dobkészülékben elhelyezett vegyi anyag okozta. Ezen tartályban keverték a kollódium előállításához szükséges vegyületet, mely a legrobbanóbb vegyi alkatrészeket tartalmazza.

Az óriási dob két-három másodpercnyi darabjai a magasba repülve, a gyárteleptől 5-6000 méternyire zuhantak le.

A felrobbant telepen és a szomszédos helyen 60 munkás dolgozott, kiket az összeomló épület maga alá temetett. A város, a cukorgyár, a selyemgyár és a szomszédos községeknek tűzoltósága megjelentek a katasztrófánál és életük veszélyeztetésével hozzáálltak azon épület oltásához, mely a munkásokat maga alá temette.

Itt sikerült a tüzet este 9 órakor elnyomni és a romok alól eddig hat, borzalmasan összeégett férfi és leány hulláját húzták ki. Valószínű, hogy az áldozatok száma ennél nagyobb, mert a munkások közül még sokan hiányoznak. A sebesültek számát ezideig még nem lehetett megállapítani.

A gyártelep egyes helyeken még a késő éjjeli órákban is ég. A környékbeli lakosság rémült gyorsasággal menekül a tájról, mert attól tartanak, hogy a gyárban a még mázsaszámra fülhalmozódott veszedelmes anyag is robbanni fog, akkor pedig a környék hátsai is menthetetlenül elpusztulnak. Az est folyamán csendőrség és katonaság vonult ki a helyszínére a rend fenntartása és a segítség végett. A községben a zavar óriási, a rend teljesen felbomlott.

Legrégibb nyomdaüzlet a Gámán J. örököse könyvnyomdája Kolozsvárt Kossuth Lajos-u. 10. szám. —

Színház—Művészet.

Heti műsor.

Hétfő: Koldusdiák.
Kedd: Bizánc.
Szerda: Traviata.
Csütörtök: Szivem. (Ujdonság.)
Péntek: Szivem.
Szombat: Ikrék. (Ujdonság.)
Vasárnap délután: Szókimondó asszonyosság.
Vasárnap este: Gyerekasszony.

Két előadás. Vasárnap délután Bob herceget nézte végig a teljesen megtelt színház és különösen Sárosy Paula kecses táncaratott nagy tetszést. Este Bokor énekes vigiátékát, a »Gyerekasszony«-t ujtották fel, a mi alkalomul szolgált arra, hogy Kállay Jolán népszínműénekesnői kvalitásaival is megismerkedjünk. Véleményünk a művésznőről ma is az, hogy szép tehetséggel megáldott, színpadra teremtett művésznővel van dolgunk, a kinek csupán csak egy kis önmérséklésre van szüksége, hogy teljesen kifogástalanul nyújtson. Jó hangja, kedves és meleg temperamentuma tegnap is nagy hatással voltak a közönségre. Hidvégi Hamvas molnárt kifogástalanul játszta és megerősítette azt a nézetünket, hogy modern és egyszerű eszközökkel dolgozó és jó izlesű színészt nyert benne a társulat. Kitűnő alakítás volt Makrai Ugrom Sanyija, ki tegnap aratta legnagyobb és legigazabb sikerét. Dezséri, Berlányi, Bay is jól megállották helyüket.

HIREK.

Tüntetés a választói jog mellett.

A kolozsvári szociáldemokrata pártszervezet tegnap délután 3

órákor a Torna Vivóda nagytermében népes gyűlést tartott. A zsufolásig megtöltött teremben Garbai Sándor, a magyarországi szociáldemokrata párt központi vezetőségének tagja fejtette ki a szociáldemokrata párt álláspontját, bizonyítva az általános választói jog üdvös voltát. A népgyűlés után tüntető körmenet volt, mely a Mátyás szobor előtt ért véget, ahol Tatay Gyula rövid beszéd után oszlásra szólította fel a népet, amely példás rendet tartott fenn mindvégig.

— A morfium áldozata Pécsi levelezőnk egy jobb sorsra érdemes ember tragédiájáról értesít bennünket. Az illető Gindis Péter földbirtokos, ki élénk érdeklődést tanusított a megyei gazdasági ügyek iránt s legutóbb járási gazdasági tudósítói tiszteletet is vállalt, hogy így közreműködőssék a gazdasági élet fellendítésén. Pedig ekkor már nagybeteg volt és csak a morfium használata tartotta benne az életerőt. A morfiummal azonban oly nagy adagokban élt már, hogy ez szervezetét egészen tönkretette s tegnap a szerencsétlen ember megőrült. Családja egyelőre otthon ápoltatja, de felépülésében az orvosok keveset biznak.

— Golyófogó páncél. A pisai katonai lövőterén nagy sikerrel próbálták ki a napokban egy újfajta golyófogó páncélt, mely 14 kiló sulya dacára az egész testet megvédi bármely fegyver golyója ellen. Nemcsak mint páncélruha fontos az új találmány, hanem egyúttal kitűnő mozgó fedezet előállítására szolgálhat tüzéség, gyalogság, vagy műszaki csapatok védelmére a puskatűz ellen. A feltaláló, Guerazzi nevű orvos, a találmány titkát a leg gondosabban őrzi.

— Ismeretlen halott. A Nádas fürdő mellett tegnap este egy 40-45 éves napszámos-ember hirtelen összeesett és eszméletlenül terült el a járdán. A gyorsan kivonult mentők már csak a beállott halált konstatálták, amelyet szivszélhűdés idézett elő. A hullát, amelyet idáig még nem tudtak agnoszkálni, beszállították a bonctani intézetbe.

A HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ

Kolozsvárt (Óvár)
egész ujonnan átalakított. Elsőrendű Lefkovits-féle Stabil Mester Tekeasztalok. Kitűnő hazai és külföldi kávéházi italok. Hideg buffet. Külön helyiségek! Szolid és pontos kiszolgálás! A n. é. közönség pártfogásáért esedezik: K a r d o s S i m o n, kávé.

x Herschkovits Mór női divatüzlete Mátyás király-tér 26. sz. Ajánlja dusan felszerelt őszi és téli raktárát. Különös figyelmet tessék fordítani a következő három, feltűnően olcsó tételre: 500 vég I-ső rendű tennis-flanel 16½ kr. — 120 centiméter széles gyönyörű őszi szövet 68 kr. — 500 vég fölséges szép bársony flanel 28, 39 és 45 kr.

Kárpáti mell-thea és növény-szirup

◀ legjobb mindennemű ▶
köhögés, rekedtség és hurut

■ ■ ■ elmulasztására. ■ ■ ■

Még gyermekek nál is használható
Főraktár:

Burger Frigyes

„Egyszarvu“ gyógyszertárában
Kolozsvár,
Mátyás-tér 10. szám.

Hová menjünk?

a Jókai-utca 4 sz.

■ ■ ■ a JÓKAI-KÁVÉHÁZBA !

Megérkeztek a Carambol-Club kedvenc szórakoztatói

■ 3 U J S T A B I L ■
Mester Tekeasztal — Valódi BRUNSWICK-féle

Amerikai Kantsnack mantinellél
Lefkovits I. és Társa cs. és kir. tekeasztal gyárából Budapest.

Naponta dus izletes Buffet; Kávéházi italai a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelnek.

A legszolidabb éjjeli szórakozóhely.

Pontos kiszolgálás!
Pártfogásért esd
Heimann Sándor
kávé.

Az őszi és téli ideűyre

ajánljuk dusan berendezett raktárunkat.

Női ruha parchetek, flanel, karton, vá son, chiffon, női és férfi ingek, téli trickók, gyerek ruházat stb.

rendkívül olcsó árakon!

Fegyházkötésű őszi és téli harisnyák gyerekeknek 1-10 évesig 10-14 kr-tól	▲	Ágyterítők drbja 110 kr.-tól
Női harisnyák 13 „	▲	Esőernyők „ 110 „
Férfi és női haris. 15 „	▲	Iskolatáskák „ 18 „
Férfi alsóingek és nadrágok 50 „	▲	Törülközők (trotir ter) drbja 25 „
Férfi lábaváló köp-perből 50 „	▲	Téli női és férfi keztyük párja . 25 „
Fü sapkák 25 „	▲	Matróczok drbja 450 „
	▲	Nagyszőnyeg . . 220 „
	▲	Leánysapkák . . 45 „

Legjobb minőségű bőrkeztyük párja 75 krajczár.

Poszler J. és Társa. Wesselényi Miklós-u. 3. szám.

Uj vasbutor-gyár
és bádogos munkák vállalata
Kolozsvár, Unió-utca 21. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fenti gyártelepem és vállalatomra.
Elvállalok mindennemű vasbutor és bádogos munkákat, ugyszintén javításokat.
Állandaon raktáron tartok zaszbutort és szállítok viszonteladásra.
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan iutézek.

Arjegyzéket és költségvetést
ingyen küldök.
Tisztelettel
Mihajlovits Gy. Lajos